

γίνεσθαι δὲ τῷ ἔχοντι τὰ καλὰ εὔδαιμονίαν. οὐτῆσει γάρ ἀγαθῶν τοὺς εὔδαιμονας εἶναι εὔδαιμονας. καὶ τοῦτο εἶναι τέλος ἀνθρώποις πάντων βου-

V 185^τ λομένων αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ εἶναι. μὴ εἶναι τε δρθῶς εἰςημένον τὸ ἐρᾶν τοὺς τὸ ἥμισυ ἑαυτῶν ζητοῦντας. τοῦτο δὲ Ἀριστοφάνης μυθολογῶν εἴρηκε. καὶ τὰ περὶ συντήξεως καὶ συμφύσεως καὶ ὅσα ἄλλα αἰσχρῶς ὑπ' αὐτοῦ 5 εἰρημένα ὁ κατήγορος ὡς τοῦ Πλάτωνος ρήματα καὶ δόξας ἐκθέμενος αὐτοῦ καταφέρεται, καίτοι ἀκούων Σωκράτους μεμφομένου τοὺς λόγους

B 84^τ Ἀριστοφάνους. »ἄλλ' ὁ ἐμὸς λόγος,« λέγει Σωκράτης, »οὗτε ἡμίσεός φησιν εἶναι τὸν ἔρωτα οὔτε ὅλου, ἐὰν μὴ τυγχάνῃ γέ που ἀγαθὸν ὃν, ἐπεὶ αὐτῶν γε καὶ πόδας καὶ χεῖρας ἐθέλουσιν ἀποτέμνεσθαι οἱ ἀνθρώποι, ἐὰν αὐτοῖς 10 δοκῇ τὰ ἑαυτῶν πονηρὰ εἶναι. οὐδὲ γάρ τὸ ἑαυτῶν, οἷμαι, ἔκαστοι ἀσπά-
ζονται, εἰ μὴ εἴ τις τὸ μὲν ἀγαθὸν οἰκεῖον καλεῖ καὶ ἑαυτοῦ, τὸ δὲ κακὸν ἀλλοτριον· ὡς οὐδέν γε ἄλλο ἐστίν, οὐ ἔρῶσιν οἱ ἀνθρώποι, η̄ τοῦ ἀγαθοῦ.« »ἔρῶσι γάρ εἶναι αὐτοῖς τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀεὶ εἶναι, ὡς συλλήβδην εἶναι τὸν ἔρωτα τοῦ τὸ ἀγαθόν εἶναι ἀεὶ αὐτῷ τοῦτο τε δντα.« εἶναι αὐτὸν τόκον 15 ἐν καλῷ καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχήν. κυοῦν γάρ δεῖ πάντας ἀνθρώπους καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχήν. καὶ ἐπειδὴν ἐν τινι ήλικίᾳ γένωνται, τίκτειν ἐπιθυμεῖν τὴν φύσιν αὐτῶν. τίκτειν δ' ἐν μὲν αἰσχρῷ μὴ δύνασθαι, ἐν δὲ τῷ καλῷ. τὴν γάρ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνου-

U 122^τ σίαν τόκον εἶναι. καὶ εἶναι θεῖον τοῦτο τὸ πρᾶγμα. καὶ ἐν θνητῷ δντι 20 τῷ ζῷῳ ἀθάνατον κύησίν τε καὶ γέννησιν εἶναι. δεῖν γάρ τῆς γεννήσεως, »ὅτι ἀειγενές ἐστι καὶ ἀθάνατον ὡς θνητῷ η̄ γέννησις.« διὰ τοῦτο καὶ τὴν θνητὴν φύσιν κατὰ τὸ δυνατὸν αὐτῇ ζητεῖν τὸ εἶναι ἀεὶ ἀθάνατος. τοῦτο δὲ δύνασθαι ταύτῃ μόνον τῇ γενέσει, δτι ἀεὶ καταλείπει ἕτερον νέον ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ. »τούτῳ γάρ τῷ τρόπῳ πᾶν τὸ θνητὸν σώζεσθαι, οὐ 25 τῷ παντάπασι τὸ αὐτὸν ἀεὶ εἶναι ὡσπερ τὸ θεῖον, ἀλλὰ τῷ τὸ ἀπιόν καὶ παλαιούμενον ἕτερον νέον ἐγκαταλείπειν, οἶον αὐτὸν η̄ν. καὶ ταύτῃ τῇ μη-
χανῇ θνητὸν ἀθανασίας μετέχειν σῶμα.« ἀθανασίας δὲ μετ' ἀγαθοῦ ἀναγ-

V 186 καῖον ἐκ τῶν ὡμοιογημένων ἐπιθυμεῖν τὸν ἔρωτα. εἴπερ τοῦτ' ἀγαθὸν ἑαυτῷ εἶναι ἀεὶ, ἔρως ἐστίν. δθεν καὶ τῶν ἀνθρώπων εἴ τις εἰς τὴν 30 φιλοτιμίαν βλέψειεν, θαυμάζειν δν, »ὦς δεινῶς διάκεινται ἔρωτι τοῦ ὀνο-
μαστοὶ γενέσθαι καὶ κλέος εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον ἀθάνατον καταθέσθαι, καὶ ὑπὲρ τούτου κινδύνους τε κινδυνεύειν ἐτοίμους εἶναι πάντας μᾶλλον η̄ ὑπὲρ τῶν παίδων καὶ χρήματα ἀναλίσκειν καὶ πόνους πονεῖν οὐστινασοῦν καὶ ὑπεραποθνήσκειν. ἐπεὶ σὺ οἵει, Ἐφη, »Ἀλκηστιν ὑπὲρ Ἀδμήτου ἀποθανεῖν 35 δν, η̄ Ἀχιλλέα Πατρόκλῳ ἐπαποθανεῖν, η̄ προαποθανεῖν ἀν τὸν ἡμέτερον Κόδρον ὑπὲρ τῆς βασιλείας τῶν παίδων, μὴ οἰομένους ἀθάνατον μνήμην ἀρετῆς περὶ ἑαυτῶν ἔσεσθαι, η̄ν νῦν ἡμεῖς ἔχομεν; πολλοῦ γε δεῖ, Ἐφη,

B 84^τ ἀλλ' οἷμαι, ὑπὲρ ἀρετῆς ἀθανάτου καὶ τοιαύτης δόξης εύχλεοῦς πάντες U 122^τ πάντα ποιοῦσιν, καὶ ὅσῳ ἀν ἀμείνους ὄσι, τοσούτῳ μᾶλλον· τοῦ γάρ ἀθα- 40 νάτου ἔρῶσιν.«

25 Καὶ ἐπίστησον, ως ἐνταῦθα Ἀχιλλέως καὶ Ἀλκήστυος ἄλλως Σωκράτης
η̄ ὁ Φαῖδρος τῷ παραδείγματι χρῆται. ὁ μὲν γάρ ἐπὶ τὸ αἰσχρότερον, ὁ

conferat. Bonis enim, quae expetit ac sibi magnopere studet acquirere, felicitatem hominis comparari. Audiendos item non esse illos, qui amantem sui dimidium dicunt quaerere, quod Aristophanes fabulose iocabatur et conflari quodam modo in unum coalescereque dicebat. Quae adversarius 5 Platonis tribuere non veretur, cum tamen Socrates, qui Platonis opinionem exprimit, ita dicat: »Mea quidem sententia neque dimidii amor est neque totius, nisi bonum sit, quod ametur. Nam et pedes et manus abscindi sibi homines patiuntur, si forte ea membra vitium contrahere coeperint. Etenim ne sua quidem amare quemquam intellego, nisi rem bonam suam 10 putet, malam alienam, cum nihil aliud homines ament quam bonum. Cupiunt enim et amant, ut bonum sibi et adsit et semper adsit, ut in summa amor sit rei bonae habendae semperque habendae appetitus.« Partum quoque amoris quandam fieri dicit tum corpore, tum etiam animo. Hominum enim naturam uterum partim corpore, partim animo gerere, cumque iusta aetatis 15 ratio venerit, parturire nec deforme, sed formosum id, in quo pariat, petere. Maris itaque et feminae coitum partum corporis esse, et hoc praeclarum quoddam esse ac plane divinum, quod mortalem humani generis conditionem faciat immortalem, idque ipsum ab amore expeti, ut immortalis servetur et, quod bonum est, fiat, quantum natura patitur, hac ratione 20 perpetuum. Hinc etiam labores suscipi ad res praeclaras obeundas, quo immortalis memoria servetur, hinc pericula mortemque ipsam homines libenter subire, ut nomen gloriamque apud posteros relinquant. »An tu, inquit, censes Alcestem pro Admeto mortem oppetere voluisse, aut Achillem pro Patroclo, aut Codrum maiorem nostrum pro imperio filiorum suorum, nisi 25 virtutis immortalem quandam memoriam se relicturos existimassent? Omnes profecto pro fama, pro gloria, pro nominis immortalitate omne suum studium operamque consumunt, et quo virtute praestantiores sunt, eo magis rebus agendis incumbunt.«

Sic igitur Socrates disserit. Quo in loco animadvertisendum est, quam 25
so longe aliter Alcestis aut Achillis amorem Socrates quam Phaedrus accipiat. Phaedrus enim mortem illorum non satis honestam, Socrates honestissimam ponit, siquidem eos pro gloria et immortalitate nominis mortem appetuisse fatetur. Etenim Alcestem tametsi propter immoderatum mariti amorem, tamen non sine laudis cupiditate mortem vitae anteponendam

11 οὐδὲ codd. οὐ Burnet | 25 σωζεσθαι] σωζεται edit | 28 μετέχειν] μετέχειt edit. | 33 ἔτοιμους εἶναι] έτοιμοι είσαι edit. | 36 ήμέτερον U B V ήμέτερον Burnet

8 Plat. Conv. 205 e—206 a. | 22 Plat. Conv. 206 e. | 22 cf. Plat. Conv. 207 d.
| 25 Plat. Conv. 208 a b. | 31 Plat. Conv. 208 c—e

δ' ἐπὶ τὸ σεμνότερον αὐτῶν μέμνηται. οὐ γάρ δι' αἰσχρὸν ἔρωτα, ἀλλὰ τοῦ καλοῦ καὶ ἀθανασίας ἐφιεμένους αὐτοὺς διαπράξασθαι, ἢ πεποιήκασι, φάσκει. "Αλκηστὶν μέν, εἰ καὶ δι' ἔρωτα, γαμικὸν μέντοι καὶ ἐπαινετὸν ὅμως ἀείδου μνήμης ἔνεκα, 'Αχιλλέα δὲ διὰ φιλίαν ἐπαινετὴν καὶ χλέος ἀείμνηστον καὶ ἀθάνατον, Κόδρον δὲ διὰ πολιτικὴν ἀρετὴν καὶ τῶν παιδῶν δὲ τὸν. βασιλείαν. ὕστε παυσάσθια ἀδίκως ἀθώοις ἀνδράσι λοιδορούμενος ὁ κατήγορος. τοὺς μὲν οὖν κατὰ τὰ σώματα ἔγκυμονας ὄντας πρὸς τὰς γυναῖκας μᾶλλον τρέπεσθαι φῆσι καὶ ταῦτη ἔρωτικον εἶναι διὰ παιδογονίας ἀθανασίαν καὶ μνήμην καὶ εὔδαιμονταν ὡς οἶδον τε αὐτοῖς εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον πάντα ποριζομένους, τοὺς δὲ κατὰ τὴν ψυχὴν. εἶναι γάρ καὶ τοὺς ἐν ψυχαῖς 10 κυριεῖταις ἔτι μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς σώμασιν. ἢ ψυχῇ προσήκει καὶ κυῆσαι καὶ V186^ν κυεῖν. προσήκει δὲ φρόνησιν, σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν. ὃν δταν τις ἔγκυμων ἐκ νέου ἢ τὴν ψυχὴν θεῖος ὁν, ἡκούσης τῆς ἡλικίας τίκτειν τε καὶ γεννᾶν ἥδη ἐπιέμυμεῖν καὶ ζητεῖν περιέντα τὸ καλόν, ἐν ᾧ δὲν γεννήσετεν. ἐν γάρ τῷ αἰσχρῷ οὐδέποτε γεννήσειν. εἴ πη 15 οὖν καλοῖς σώμασι καλῇ τε καὶ γενναῖς καὶ εὐφυεῖ ἐντύχῃ ψυχῇ, πάνυ τε ἀσπάζεσθαι τὸ συναμφότερον. καὶ πρὸς τοῦτον τὸν ἀνθρώπον εὐθὺς εὔπο- U 128 ρεῖν λόγων περὶ ἀρετῆς καὶ περὶ οἶων χρὴ εἶναι τὸν ἀνδρα τὸν ἀγαθόν, καὶ παιδεύειν ἐπιχειρεῖν, ἢ ἐπιτηδευτέον αὐτῷ, τίκτοντα καὶ γεννῶντα, ἢ πάλαι ἔκθει, καὶ τὸ γεννηθὲν συνεκτρέφοντα κοινῇ μετ' ἔκεινου, ὡς πολὺ 20 μείζω κοινωνίαν τῆς πατέρων καὶ παιδῶν πρὸς ἀλλήλους ἵσχειν τοὺς γε τοιούτους καὶ φιλίαν βεβαιοτέραν δτε καλλιέργων καὶ ἀθανατωτέρων παιδῶν κεκοινωνηκότας, καὶ οἶους δὲν τις μᾶλλον ἑαυτῷ δέξαιτο παῖδας, ἢ οἶους "Ομηρος καὶ Ἡσίοδος καὶ οἱ ὄλλοι ποιηταὶ κατέλιπον, ἢ Λυκοῦργος καὶ Σόλων νόμους σωτῆρας τῆς πολιτείας Λακεδαιμονός τε καὶ Ἀθηνῶν καὶ 25 ὡς ἔπος εἰπεῖν τῆς Ἐλλάδος.

26 Ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἔρωτικὰ τοῦ κατὰ ψυχὴν καὶ οὐρανίου ἔρωτος B 85 δύντα καὶ πᾶς τις δὲν μυηθείη, φησί. τὰ δὲ τέλεα τε καὶ ἐποπτικὰ καὶ δύν ἔνεκα ἔκεινά ἔστιν, ἐάν τις δρθῶς μετίη, ταῦτα δὲ μυηθῆναι μεγάλης δὲν εἴη εὔδαιμοντας. Ιέναι γάρ δεῖν ἐπ' αὐτὸν τὸ πρᾶγμα τὸν γε δρθῶς μετε- 80 δύντα φῆσιν ἀπὸ τοῦ ἐν σώματι καλοῦ τὸ ἐπ' εῖδει καλὸν διώκοντα, ἐν τε καὶ ταῦτὸν ἡγούμενον τὸ ἐπὶ πᾶσι τοῖς σώμασι κάλλος κάκεῖθεν ἐπὶ τὸ ἐν ψυχαῖς ἀνιόντα κάλλος, τιμιώτερον αὐτὸν ἡγησάμενον τοῦ ἐν σώματι, τὸ ἐν ἐπιτηδεύμασι καὶ νόμοις καλὸν θεώμενον. μετὰ δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐπὶ τὰς ἐπιστήμας ἀναγόμενον, ίνα ἥδη αὖ ἐπιστημῶν κάλλος, καὶ βλέποντα 85 πρὸς πολὺ ἥδη τὸ καλὸν καὶ ἐπὶ τὸ πολὺ ἥδη πέλαγος τετραμμένον τοῦ καλοῦ καὶ θεωροῦντα πολλοὺς καὶ καλοὺς λόγους καὶ μεγαλοπρεπεῖς V187 τίκτειν. κάνταυθα βωσθέντα καὶ αὐξηθέντα ἐπὶ τὴν αὐτοεπιστήμην καὶ τὸ αὐτοκαλὸν καὶ δύντως καλὸν καὶ οὐδὲν ἀλλο ἢ καλὸν δὲν ἀναχθῆναι. οὐδὲς U 123^ν γάρ δὲν, φησί, μέχρις ἐνταῦθα πρὸς τὰ ἔρωτικὰ παιδαγωγηθῆ, θεώμενος 40 ἐφεξῆς τε καὶ δρθῶς τὰ καλά, πρὸς τέλος ἥδη ίῶν τῶν ἔρωτικῶν ἔξαίφνης κατέψεται τι θαυμαστὸν τὴν φύσιν καλόν, τοῦτο ἔκεινο, οὐ δη ἔνεκεν καὶ οἱ ἐμπροσθεν πάντες πόνοι ἥσαν, πρῶτον μὲν δεὶ δὲν καὶ οὕτε γιγνόμενον

duxisse, Achillem vero pariter et honestissimo amori et immortalitati nominis consuluisse. At Codrum partim boni et gratissimi civis officium in patriam praestitisse, partim filiis imperium suo interitu quaesivisse. Quae certe adversarii calumnias ostendunt vanas esse ac plane pueriles. Sed amoris partum illum corporeum mulieris inquit gremium requirere et ita per liberorum procreationem immortalitatem generis felicitatemque acquiri. At partu altero, qui utero animi in lucem proditur, sapientiam, iustitiam, temperantiam et reliqua virtutis genera procreari. Haec enim fas esse animum et utero ferre et parere. Quae si quis ab ineunte aetate ingenuus 10 educatus eruditusque conceperit, hunc, postquam per aetatem licuerit, parere foetumque producere in lucem vehementer cupere. Itaque formam petere liberalem, in qua partum emitat. Turpem enim ad hunc partum suscipiendum ineptam arbitrari. Quodsi ingenium liberale, ut natura fert, iunctum cum forma corporis liberali forte compererit, duci indicio corporis ad 15 virtutem animi inferiorem, quam sancto immaculatoque amore complexum ea virtutis decora parere, quibus immortale nomen et felicitas longe perfectior comparetur. Itaque praeceptis instituere optimis, rationes rerum docere et omnino, quae ante utero gerebat, edere in lucem summa cum utilitate illius, in quo parere statuit, alere etiam partum una cum eo et 20 ambos longe coniunctiores vivere quam patres cum liberis, constantiores etiam in amando esse, cum procreatione contineantur liberorum multo honestiorum ac diuturniorum — talium etiam facile dixerim, quales sibi quisque potius optaret — quam quos Homerus, Hesiodus ceterique poëtae reliquerunt, aut quales Lycurgus et Solon leges tutrices rei publicae Lacedaemoniorum et Atheniensium atque universae Graeciae condiderunt.

Hanc esse animi rationem amatoriam caelestisque operam amoris, 25 parereque eam cuique Socrates ait. Quamquam aliam quoque amoris rationem statuit in contemplanda idea longe perfectiorem, ad quam tandem hanc ipsam refert, et ad summam felicitatem ascribit illam adipisci ac possidere. Eundum enim ad ipsam rei rationem censet, et a pulchritudine corporis ad ideam, hoc est exemplaris pulcherrimi rationem, qua pulchra omnia uniuntur, docet esse transeundum. Animi etiam pulchritudinem nobiliorem quam corporis statui oportere existimat et legum officiorumque formam elegantiorum censeri. Hinc scientiarum decorem petere et in pelagus tandem pulchritudinis dirigendo magnifice parere. Hic receptis auctisque viribus reduci ad ipsam sciendi ideam et pulchritudinis rationem ac speciem, vereque pulchrum et nihil aliud nisi pulchrum ipsum agitare. »Qui enim, inquit, hucusque amatoria facultate eruditetur contemplando per ordinem pulchrarum rerum genera, hic ad extremum videbit mirum 30 quoddam pulchritudinis genus, videlicet id ipsum, cuius causa labor omnis

16 ἐντύχη Οὐ ἐντύχαι V | 88 κἀνταῦθα Οὐ καὶ ταῦτα B V M

39 Plat. Conv. 210 c. 212 a.

οὔτε ἀπολλύμενον, οὔτε αὐξανόμενον οὔτε φθίνον, ἔπειτα οὐ τῇ μὲν καλόν, τῇ δὲ αἰσχρόν, οὐδὲ τοτὲ μέν, τοτὲ δὲ οὐ, οὐδὲ πρὸς μὲν τὸ καλόν, πρὸς δὲ τὸ αἰσχρόν, οὐδ' ἐνθα μὲν καλόν, ἐνθα δ' αἰσχρόν, ως τισὶ μὲν δὲν καλόν, τισὶ δ' αἰσχρόν· οὐδ' αὖ φαντασθήσεται αὐτῷ τὸ καλόν οἶον πρόσωπόν τι οὐδὲ χεῖρες οὐδὲ ἄλλο οὐδέν, ὃν σῶμα μετέχει, οὐδέ τις λόγος οὐδὲ ἐπι- 5 στήμη τις, οὐδέ που δὲν ἐν ἑτέρῳ τινί, οἶον ἐν ζῷῳ ἢ ἐν γῇ ἢ ἐν οὐρανῷ ἢ ἐν τῷ ἄλλῳ, ἀλλ' αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ μεθ' ἑαυτοῦ μονοειδὲς ἀεὶ δὲν, τὰ δὲ ἄλλα πάντα καλὰ ἐκείνου μετέχοντα τρόπον τινὰ τοιοῦτον, οἶον γιγνο- 10 μένων τε τῶν ἄλλων καὶ ἀπολλυμένων μηδὲν ἐκεῖνο μήτε τι πλέον μήτε ἔλαττον γίγνεσθαι μηδὲ πάσχειν μηδέν.

10

27 "Οταν δὲ δὴ τις ἀπὸ τῶνδε διὰ τὸ δρυῶς παιδεραστεῖν ἐπανιών 15 ἐκεῖνο τὸ καλόν ἀρχῆται καθαρᾶν, σχεδὸν δὲν τι διπτοιτο τοῦ τέλους. τοῦτο γάρ δὴ ἐστι τὸ δρυῶς ἐπὶ τὰ ἔρωτικὰ λέναι ἢ ὑπ' ἄλλου ἀγεσθαι, ἀρχόμενον ἀπὸ τῶνδε τῶν καλῶν ἐκείνου ἐνεκα τοῦ καλοῦ ἀεὶ ἐπανιέναι, ώσπερ ἐπαναβαθμοῖς χρώμενον, ἀπὸ τοῦ ἐνδές ἐπὶ δύο, καὶ ἀπὸ δυοῖν ἐπὶ πάντα 20

B 85^ν τὰ καλὰ σώματα, καὶ ἀπὸ τῶν καλῶν σωμάτων ἐπὶ τὰ καλὰ ἐπιτηδεύματα, U 124 καὶ ἀπὸ τῶν καλῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπὶ τὰ καλὰ μαθήματα, καὶ ἀπὸ τῶν μαθημάτων ἐπ' ἐκεῖνο τὸ μάθημα τελευτήσει, δέ ἐστιν οὐκ ἄλλου ἢ ἐκείνου τοῦ καλοῦ μάθημα, καὶ γνῷ αὐτὸ τελευτῶν, δέ ἐστι καλόν. ἐνταῦθα τοῦ βίου, εἴτερ που ἄλλοι, βιωτὸν ἀνθρώπῳ, θεωμένῳ αὐτὸ τὸ καλόν. δέ δὲν 25 ποτ' ἴδης, οὐ κατὰ χρυσίον τε καὶ ἐσθῆτα καὶ τοὺς καλοὺς παῖδας τε καὶ V 187^ν νεανίσκους δόξει σοι εἶναι, οὓς νῦν δρῶν ἐκπέπληξαι καὶ ἔτοιμος εἰ καὶ σὺ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐρῶντες τὰ παιδικὰ καὶ ξυνόντες ἀεὶ αὐτοῖς, εἰ πως οἶν τ' ἦν, μήτ' ἐσθίειν μήτε πίνειν, ἀλλὰ θεᾶσθαι μόνον καὶ ξυνεῖναι, τί δῆτα, ἔφη, οἱόμενα εἰ τῷ γένοιτο αὐτὸ τὸ καλὸν ίδεῖν εἰλικρινές, καθαρόν, 25 ἀμικτον, ἀλλὰ μὴ ἀνάπτεων σασκῶν τε ἀνθρωπίνων καὶ χρωμάτων καὶ ἄλλης πιολῆς φλυαρίας θυητῆς, ἀλλ' αὐτὸ τὸ θεῖον καλὸν δύναιτο μονοειδὲς κατιδεῖν; δρ' οἶει, ἔφη, φαῦλον βίον γίγνεσθαι ἐκεῖσε βλέποντος ἀνθρώπου καὶ ἐκεῖνο, δέ δεῖ, θεωμένου καὶ ξυνόντος αὐτῷ; ἢ οὐκ ἐνθυμῇ, ἔφη, δτι ἐνταῦθα αὐτῷ μοναχοῦ γενήσεται δρῶντι, δρὸ δρατὸν τὸ καλόν, τίκτειν οὐκ 30 εἰδωλα ἀρετῆς, ἀτε οὐκ εἰδώλου ἐφαπτομένῳ, ἀλλὰ ἀλγθῆ, ἀτε τοῦ ἀληθοῦς ἐφαπτομένῳ· τεκόντι δὲ ἀρετὴν ἀληθῆ καὶ θρεψαμένῳ ὑπάρχει θεοφιλεῖ γενέσθαι, καὶ εἴτερ τῷ ἄλλῳ ἀνθρώπων ἀθανάτῳ καὶ ἐκείνῳ.«

28 Τοιαῦτα, ὡς ἀνδρες ἀκροαταί, τὰ Σωκράτου καὶ Πλάτωνος ἔρωτικά.

τοιοῦτον ἔρωτα, τοιοῦτον ἔραστὴν καὶ ἔρωμενον σέβονται. τοῦτον τιμῶσι, 35

U 124^ν τοῦτον ἐπιτηδεύειν τοὺς εῦ βιώσεσθαι μέλλοντας παρακελεύονται, εἰς οὐρανὸν ἐκ τῶν ἐπιγείων καὶ ὥρωμένων δὴ τούτων ἀναχθῆναι, εἰς τὸ νοητὸν καὶ διντος καλὸν ἀνατετάσθαι καὶ τῇ ἐκείνου θεωρίᾳ ἐνασχολεῖσθαι τῆς ἐσχάτης εὑδαιμονίας καὶ μακαριότητος ἐπιτυχόντας, οὐχ οἶον ὁ κατήγορος οὕτος τοῖν ἀνδροῖν τούτοιν κατηγορεῖ φλυαρῶν ἢ ἐκῶν ἢ ἀκων εἴτε ὑπὸ φθίνου 40 εἴτε ὑπὸ ἀνοίας. «θεοπρεπῶς γάρ, φησὶ Διονύσιος δι μέγας, τοῦ διντος ἔρωτος οὐχ ὑφ' ἡμῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τῶν λογίων αὐτῶν ὕμνουμένου τῷ πλήθῃ μὴ χωρήσαντα τὸ ἐνοειδὲς τῆς ἔρωτικῆς θεωνυμίας οἰκείως ἐαυτοῖς

susceptus est. Hoc primum quidem semper est, nec oritur aut interit, neque augetur aut minuitur. Praeterea non partim pulchrum, partim turpe est, aut interdum pulchrum, interdum turpe, aut in alia re pulchrum, in alia re turpe, aut aliis pulchrum, aliis turpe. Nec vero videbitur ipsum 5 pulchrum velut facies quaedam aut pectus aut manus aut quodvis corporis particeps, nec sicut ratio aut scientia quaedam, nec in aliqua re positum, verbi gratia in animali aut terra aut caelo aut aliqua alia re huiusmodi, sed ipsum per se secum, uniforme, sempiternum. Cetera vero pulchra ita illo participant, ut, dum ipsa oriuntur atque intereunt, nec augeatur 10 illud nec minuatur nec pati aliquid possit.

Cum itaque ex his quispiam per amorem honestum et probum 27 repetens pulchrum illud supernum intueri cooperit, iam paene finem attigisse iudicandus est. Haec est enim ratio illa recte in amore proficisciendi, sive suo quis sive alterius ingenio utitur, ut hinc ex pulchris, quae apud 15 nos sunt, initium capiatur superni illius pulchri gratia, quasi per gradus ab uno ad duos, a duobus ad omnia corpora, mox a corporibus ad pulchra officia, tum ab officiis ad pulchras disciplinas, post a disciplinis ad illam disciplinam, quae non nisi pulchri ipsius disciplina sit, et postremo pulchrum ipsum per se cognoscatur. Hac vitae ratione magis quam alia 20 videndum in pulchro ipso per se contemplando. Quod si videre poteris, profecto non tale tibi videbitur, quale aurum aut vestis aut adolescentulus, quem, quando aspicis, admiraris vehementer et tam tu quam alii plures amantes ita animo ardetis, ut his deliciis incumbere semper velitis, nec cibus aut potus vobis curae sit, modo illis frui possitis. Quodsi haec ita 25 hominem rapiunt, quid fore putandum est, si quis pulchrum ipsum sumnum, sincerum, purum, immistum, non humana carne, non colore, non multis aliis mortalibus nugis implicitum, si ipsam, inquam, divinam pulchritudinem uniformem valeat intueri? Num pravi hominis vitam existimas illuc posse aspirare et, quod videndum praecipue est, videre eidemque 30 adesse? An tantummodo homini virtute praedito facultatem dari pariendi non virtutis simulacra, sed veram virtutem, quae ab homine virtutem adepto contingi possit? Hanc autem veram virtutem qui peperit educavitque, carissimus deo est, et si cui immortalitatis munus debetur, ei ipsi deberi par est.^a

35 Hi sunt, viri optimi, amiores illi Socratis atque Platonis, hunc amorem, hanc venerem, has delicias probarunt illi et coluerunt. Sic amare amarique hortantur, ita patere in caelum aditum amanti amatoque fatentur.

^a 10 πάσχειν Ο Β ΙΙ πάσχει Μ | 15 ἐπαναβαθμοῖς] ἐπαναβασμοῖς Burnet | 17 καὶ ἀπὸ codd. et Burnet ἔως ἀπὸ Hermann | 18 τελευτῆσαι codd. τελευτῆσῃ Hermann τελευτῆσαι Burnet | ἐκείνου codd. αὐτοῦ ἐκείνου edit. | 20 δ δεῖ Ο Β ΙΙ δ δεῖ Burnet | 43 οἰκεῖως scripsi οἰκεῖῶσαι Ο Β ΙΙ

έπι τὸν μεριστὸν καὶ σωματοπρεπῆ καὶ διηρημένον ἔξωλίσθησαν, δις οὐκ
ἴστιν ἀληθῆς ἕρως, ἀλλ' εἰδωλον, η̄ μᾶλλον ἔκπτωσις τοῦ ὄντως ἕρωτος.^ε

V 86 ὃν δηλονότι ὁ κατήγορος ὡς καὶ αὐτὸς εἶς τῶν τοῦ πλήθους ὧν καὶ οὐδαμοῦ
V 188 τοῦ ἑνιαίου, τοῦ θείου καὶ ἐνδές ἕρωτος ἔκεινου χωρητικὸς τοῖς ἀνδράσι
προφέρει ὡς δὴ κατ' αὐτὸν καὶ ὄμοιοις αὐτῷ οὖσιν. τοῦτο δὲ πάμπολυ δ
διαφέρει. οὕτω γάρ θεῖοι καὶ σεβάσμιοι εἰσι δὴ καὶ δοκοῦσι πᾶσι σοφοῖς
οἱ περὶ ἕρωτος Σωκράτους καὶ Πλάτωνος λόγοι, ὡς καὶ τὸν θεῖον καὶ ιερὸν
Διονύσιον, τὸν Ἱεροθέου τοῦ μεγάλου μαθητήν, τοῦ Παύλου τοῦ μετὰ Πέτρου
κορυφαίου τῶν ἀποστόλων φοιτητήν, τὸν τῆς θεολογίας ἡμῖν πρῶτον γενό-
μενον καθηγητήν, μὴ ἐπαισχυνθῆναι αὐταῖς λέξεσιν, αὐτοῖς ρήμασιν, ὡς ἐν- 10
ταῦθια ἡμεῖς ἔξειθήκαμεν, ἐν τῷ τετάρτῳ περὶ Θείων Ὀνομάτων, η̄ καὶ πρό-
τερον εἴρηται, κεφαλαίω περὶ τούτου μεγαληγορῆσαι. ἀναγνώτῳ πᾶν ἐκεῖνο
U 125 μακρότατον ὃν τὸ κεφάλειον ὁ βουλόμενος, καὶ εὔρήσει πολλὰ μὲν ἔνθεα
καὶ θεῖα νοήματα περὶ ἕρωτος ἐκεῖ ἐγκείμενα, πολλὰ δὲ εἰς ὅμνον αὐτοῦ
εἰρημένα. πάντα δὲ ἐν τῶν τοῦ Πλάτωνος οὐ διανοίᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ λέξεσι 15
ταῖς αὐταῖς εἰλημμένα. εἰ δ' ὁ κατήγορος οὗτος καὶ τὰ ρήματα καὶ τὴν
διάνοιαν Πλάτωνος διασύρει, τί περὶ τῶν ιερῶν τῆς ἐκκλησίας διδασκάλων
ἐρεῖ ταῦτα τῷ Πλάτωνι καὶ διανοησαμένων καὶ φθεγξαμένων; »τί ἐρῶ, φησι,
τίνας ἐπικαλέσομαι ἀρρωγούς, τίνας μοι καταστήσω κριτάς; τὴν ἀνθρώπων
η̄ τὴν θεοῦ ἐπικαλέσομαι πίστιν«. ἔδωμεν οὖν τίνος ἔνεκα τοσοῦτον ἀχθεται 20
καὶ διὰ τί οὕτω χαλεπῶς φέρει τὰ λεγόμενα, ἐπὶ κακῷ ἀεὶ ἐκλαμβάνων τὰ
καλῶς εἰρημένα. δικαστὰς ζητεῖν φαίνεται. τίνας εὔρήσει; Λύγουστίνου,
Ἱερωνύμου, Ἱεροθέου, Διονυσίου, Ἰγνατίου η̄ βελτίους η̄ ἀξιοπιστοτέρους,
τοὺς αὐτοὺς ἀγίους καὶ σοφωτάτους ἀναγένεσιν, οἱ καὶ ρήματα καὶ
διάνοιαν Πλάτωνος ἐγκρίνουσι καὶ ταῦτα ἐκείνῳ φασὶ τοῦ τε κατηγόρου 25
τουτοῦ ὡς συκοφάντου καταψηφίζονται; πίστιν ἀνθρώπων, πίστιν ἐπιβοᾶται
θεοῦ, η̄ν αὐτὸς τῶν ψυχῶν ἀπελαύνει, τοῦ θείου ἕρωτος ἀποτρέπων· καὶ
πλείστοις ὀνειδεσιν αὐτὸν ψέγων, ὃν Πλάτων καὶ Διονύσιος καὶ οἱ λοιποὶ
τῆς ἐκκλησίας διδάσκαλοι σέβονται.

29 'Αλλ' ἐκ μὲν Φαίδρου καὶ Συμποσίου ταῦτα ἀρκείτω. ἐπεὶ δὲ πολὺς 30
V 188^τ ἔγκειται ἐν διαφόροις τόποις περὶ τῶν αὐτῶν παλιλογῶν ὁ παλαιμναῖος οὗτος,
ἀκούσωμεν, οἷα κατὰ τοῦ ἀτάκτου τούτου ἕρωτος ἐν Νόμοις ὁ Πλάτων
νομοθετεῖ, οὐ τὴν παιδοφθορίαν μόνον ἀπαγορεύων καὶ τῆς ίδιας πόλεως
ἀπελαύνων, ἀλλὰ καὶ τὴν οὐ μόνον ἀδικον, ἀλλὰ καὶ ἀγονον γυναικῶν χρῆσιν.
ἐν μὲν τῷ ἔκτῳ· »ὅταν τινὲς παιδιας γεννήσωσι, φάσκων, κατὰ νόμους, 35
ἢ ἀλλοτρίᾳ τις περὶ τὰ τοιαῦτα κοινωνῇ γυναικὶ η̄ γυνὴ ἀνδρί, ἐάν μὲν
παιδοποιουμένοις ἔτι, τὰ αὐτὰ ἐπιζήμια αὐτοῖς ἔστω, καθάπερ τοῖς ἔτι
γεννωμένοις εἴρηται. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν σωφρονῶν καὶ σωφρονοῦσα εἰς
τὰ τοιαῦτα ἔστω πάντῃ εὐδόκιμος, οὐ δὲ τούναντίον ἐναντίως τιμάσθω, μᾶλλον
δὲ ἀτιμαζέσθω.« ἐν δὲ τῷ διηδόῳ· »αὐτὸς γάρ τοῦτο η̄ν τὸ παρ' ἐμοῦ 40
λεχθέν, διτι τέχνην ἐγὼ πρὸς τοῦτον τὸν νόμον ἔχομι τοῦ κατὰ φύσιν χρῆσθαι
τῇ τῇ παιδογονίας συνουσίᾳ, τοῦ μὲν ἀρρενος ἀπεχομένους μὴ κτεινοντάς
τε ἐκ προνοίας τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, μηδ' εἰς πέτρας τε καὶ λίθους

Hoc modo felices futuros affirmant, si in contemplanda vera divinaque pulchritudine versentur, non si, quem ad modum adversarius scribit, in unum confusi iisdem semper amoribus, voluptate libidineque perfruantur. Ita cum ceteri omnes, tum imprimis divus Dionysius discipulus divi Hierothei
 5 divique Pauli apostoli, doctor nostrae religionis primus, accipiunt Platonis amorem. »Et veri, inquit Dionysius, amoris, qui non solum a nobis, sed etiam a sacris litteris laudatur, uniformem rationem multitudo capere sibi que accommodare non potuit, sed ad dividuum, corporeum, multiplicem et dispartitum amorem dilapsa est, qui non verus est amor, sed simula-
 10 crum, vel potius lapsus veri amoris.« Iisdem etiam verbis sanctissimus vir, quibus Plato usus est, cum de amore quarto de Divinis Nominibus libro loqueretur, ut dictum iam atque ostensum est. Totum illud de amore caput laus et commendatio amoris est ex Platonis sermone deducta non modo sensu, sed etiam vocabulis iisdem. Quodsi obiurgator iste
 15 sententiam Platonis vituperat, quid de sanctissimis nostrae religionis doctribus dicet, qui eadē cum Platone et sentiunt et loquuntur? »Quid dicam, adversarius inquit, quos appellabo? Qui mihi iudices erunt? Hominum aut dei fidem exclamabo.« Sed cur tam vehementer indignetur molesteque ferat homo, qui male, quae bene dicuntur, accipere solet, non video.
 20 Iudices tamen videtur petere et iam iudices adsunt: Augustinus, Hieronymus, Hierotheus, Ignatius, Dionysius et permulti alii sanctissimi ac sapientissimi viri, qui Platonis dicta atque sententias probant, accusatorem ipsum calumniatorem esse iudicant. Fidem requirit hominum, dei etiam fidem exclamat, quam penitus tollit, dum amorem divinum, quem Plato commen-
 25 dat, improbat atque vituperat.

Sed ut tam gravem adversarii indignationem propterea fuisse intelle-
 20 gatis, quia Plato scelera improbarit potius, quam probarit, audite, quid Plato ipse octavo libro de Legibus dicat. »Hoc est, inquit, quod a me dictum est, ingenium scilicet atque sollertia adhibere me posse ad hanc legem, quo usus procreandorum liberorum, ut natura requirit, servetur, si abstinent amare, ne genus humanum consulto ita interimant, si carent, ne in terram et lapides semen jacent, ubi nunquam actis radicibus vim suam genitalem atque naturam capere possit, si abstinent ab omni femineo solo, in quo id, quod satum sit, nequeat enasci.« »Quin etiam si nobilem innuptamque mulierem nemo tangere audeat, sed sua quisque contentus uxore vivat nec semina irreligiosa et spuria pelicibus mandet aut in

8 Πέτρου Β V Πέτρον U | 16/29 ει δ' ὁ κατήγορος — σέβονται Β*. in marg. V M Z in textu | 24 οἱ V add. τε | 80 Ἀλλ' ἐκ μὲν Φαίδρου Β* V M ἐκ μὲν τοῦ Φαίδρου U B | 81 περὶ τῶν U περὶ τ' Β M | 85 τινὲς U B δὴ Burnet | γεννήσονται cod. γεννήσονται Burnet | 89 πάντῃ U B V πάντα Burnet

18 Georg. Trap. Comparat. III. 2. | 86 Plat. Legg. VI. 784 e. | 40 Plat. Legg. VIII. 838 e—839 a.

σπείροντας, οὓς μήποτε φύσιν τὴν αὐτοῦ διέωθὲν λήψεται γόνιμον, ἀπεχομένους δὲ ἀρούρας θηλείας πάσης, ἐν ᾧ μὴ βούλοιτο ἀν σοι φύεσθαι τὸ

U 125^v σπαρέν». καὶ αὖτις »μηδένα τολμῶν μηδενὸς διπτεσθαι τῶν γενναῖων δῆμα

B 86^v καὶ ἐλευθέρων πλὴν γαμετῆς ἑαυτοῦ γυναικός, διθυτα δὲ παλλακῶν σπέρματα καὶ νόθα μὴ σπείρειν, μηδὲ ἄγονα ἀρρένων παρὰ φύσιν. ἢ τὸ μὲν τῶν διαρρένων πάμπαν ἀφελοίμεθ' ἀν, τῶν δὲ γυναικῶν, εἴ τις συγγίνοιτο τινὶ πλὴν ταῖς μετὰ θεῶν καὶ Ἱερῶν γάμων ἐλθούσαις εἰς τὴν οἰκίαν ὀνηταῖς εἴτε δὲλλω διτωοῦν τρόπῳ κληραῖς, μὴ λανθάνων δινδρας τε καὶ γυναικας πάσας, τάχ' ἀν διτιμον αὐτὸν τῶν ἐν τῇ πόλει ἐπαίνων νομοθετοῦντες δρυπῶς ἀν δόξαιμεν νομοθετεῖν.« καὶ τῷ ἐνάτῳ δίκας τοῖς περὶ ταῦτα ἀμαρτάνουσιν 10 ἐπιτιθεῖς. οὐέτον ἐλευθέρων γυναικα βιάζηται τις, φησίν, ἢ παῖδα περὶ τὰ ἀφροδίσια, νηποινὶ τεμνάτῳ ὑπὸ τε τοῦ ὑβρισθέντος βίᾳ καὶ ὑπὸ πατρὸς

V 189 ἢ ἀδελφῶν ἢ υἱέων. οἷον τε ἀνήρ ἐπιτύχῃ γαμετῇ γυναικὶ βιάζομένη, κτείνας τὸν βιάζόμενον, ἔστω καθαρὸς τῷ νόμῳ.« τοσοῦτον ἀποδεῖ Πλάτων τοῦ τὴν διρρενα συγχωρεῖν ἀφροδίτην καὶ τῷ τοιούτῳ ἐνδοῦναι μιάσματι, ὡς 15 μήτε δὲλλοτρίαν γαμετῇ μήτε ἐλευθέρων βιάζεσθαι συγχωρεῖν. καὶ δι μάλιστα θαυμαστὸν καὶ τοῖς εὐαγγελικοῖς νόμοις συνῳδόν, μηδὲ θηλείᾳ στείρῳ καὶ ἀγνώῳ εἰς κοίτην συνελθεῖν βούλεται, διντικρυς παιδοποιίας ἐνεκα μόνης τὴν διρρενας καὶ θηλείος συνουσίαν συγχωρῶν τοῖς γε δὲλλοις. ἑαυτὸν γάρ καὶ τοῦ νομίμου γάμου δινώτερον τετήρηκεν, ἐν παρθενίᾳ καὶ πάσης ἡδονῆς 20 τῆς περὶ τὰ ἀφροδίσια παντελεῖ ἀποχῇ διαζήσας, ὡς καὶ δι μέγιστος ἐν Χριστιανοῖς θεολόγος Θωμᾶς ὁ ἐκ τοῦ Ἀκυτνου ἐν τῷ ὑστέρῳ τῶν ὑστέρων βιβλίῳ ἐν τῷ περὶ παρθενίας κεφαλαίῳ φησί. »φέρεται, λέγων, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις μόνον τὸν Πλάτωνα πάσης ἀφροδισίων ἡδονῆς διὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς περὶ τὴν ἀλήθειαν θεωρίας ἀποσχέσθαι.«

25

30 Εἰ δ' ὁ Λαέρτου Διογένης ἐν τῷ αὐτοῦ Πλάτωνος βίῳ μειρακίων τινῶν αὐτὸν ἐρασθῆναι δοκεῖ λέγειν, εἰς δὲ καὶ τινα ἐπιγράμματα πεποιηκέναι ἐρωτικά, ῥαδίως δὲν ἐξ αὐτοῦ γνοίης τοῦ λόγου μὴ ὡς αὐτοῦ γνώμην ταῦτα λέγειν αὐτόν, μηδὲ ὡς δὲληθῆ τὰ εἰρημένα ἐγκρίνοντα, ἀλλ' εἰς κωμικούς τινας συκοφάντας καὶ Ἀριστιππον Κυρηναῖον ἀναφέροντα τὰ γε τοιαῦτα, αὐτὸν 30 μέντοι τό γε καθ' αὐτὸν οὐ μόνον τοῦ μιάσματος τούτου δινώτερον οἰδεμενον εἶναι Πλάτωνα, δὲλλὰ καὶ δισχεραίνοντα καὶ σφόδρα ἀχθόμενον ἐπὶ ταῖς τοιαύταις κατὰ τοῦ ἀνδρὸς συκοφαντίαις. μετὰ γάρ τὸ τὴν αὐτοῦ γένεσιν καὶ τροφὴν καὶ παιδείαν καὶ ἀρετὴν καὶ τινα τῶν δογμάτων ἐκθεῖναι, καὶ οἷα περὶ αὐτοῦ ἦν παρ' ἀπασι δόξα, καὶ ὡς εἰς Ὁλύμπια ἀνιόντα ἀπαντες 35 "Ἐλληνες ἐπιστραφοῖεν εἰς αὐτόν, καὶ ὡς Μιθριδάτης ὁ Πέρσης ἀνδριάντα αὐτοῦ ἀναθείη εἰς Ἀκαδημίαν, ἐπάγει καὶ μάλα ἀχθόμενος. »τοιοῦτος δὲ δινῶν διαρρήδην συκοφαντῶν, καὶ πόσου αὐτόν τε καὶ τοὺς αὐτοῦ λόγους ποιητέον, εἴ τις βούλοιτο γνῶναι, τὸν αὐτοῦ βίον παρὰ τῷ αὐτῷ Διογένῃ τῷ Λαέρτου

V 189^v συγγράφων, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν κωμικῶν κατ' αὐτοῦ εἰρημένα καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Κυρηναίου Ἀριστίππου, οὓς ἐμνήσθημεν, περὶ ἐρωτος μειρακίων σεσυκοφαντη- 40 μένα. πότερον δ' ἀληθῆ ταῦτα κατὰ Πλάτωνος Ἀριστίππος εἰρηκεν ἢ διαρρήδην συκοφαντῶν, καὶ πόσου αὐτόν τε καὶ τοὺς αὐτοῦ λόγους ποιητέον, εἴ τις βούλοιτο γνῶναι, τὸν αὐτοῦ βίον παρὰ τῷ αὐτῷ Διογένῃ τῷ Λαέρτου

marem praeter naturam iaciat inane semen ac sterile. An maris quidem hunc usum prohibere omnino debemus, mulierum autem ita describere, ut, si quis cum aliqua congressus fuerit praeter eas, quas cum diis et sacris nuptiis domum duxerit vel emptas aliove modo acquisitas habuerit nec 5 lateat omnes sic egisse, hunc si honore ac laude rei publicae privari lege statuerimus, recte sancitum sit.« Nono etiam libro huiusmodi delictis supplicia statuens: »Si quis, inquit, mulieri aut puerō vim per libidinem affert, impune ab eo occidi possit, cui allata vis est, aut a patre vel fratre vel filio. Et si maritus uxorem violari repererit, interficere impune possit 10 eum, qui violat.« Sic Plato lege constituit, ne cui liceat marem ad libidinem provocare, quem adversarius bonorum morum subversorem et in clunibus puerorum versari solitum dicit. Sic cum nostris evangelicis legibus convenit, quando ne mulieris quidem sterilis aut infecundae concubitum permittit. Quid de ea re loquar, quam significare videtur, cum dicit: »Si 15 carent, ne semen in terram et lapides iacent? His enim verbis id vitii vetat, quod religionis nostrae professores mollitiei nomine reprehendunt et damnant. Usque adeo rem omnem venereum Plato semper detestatus est, ea dumtaxat excepta, quae procreandorum liberorum gratia permittitur, nec tam in alios quam in se ipsum iudex fuit acer atque severus. Quippe 20 ne legitimis quidem nuptiis immiscere se voluit, sed integerrime semper et castissime vixit, quod etiam ex dictis sanctissimi atque sapientissimi viri Thomae Aquinatis, ubi in secunda secundae de virginitate loquitur, colligi potest. »Legimus, inquit, Platonem unum apud veteres abstinuisse ab omni venerea voluptate, studio contemplandae veritatis et optimarum 25 artium cupiditate.«

Quodsi Diogenes Laertius Platonem in eo libro, quem de eius vita ^{so} et moribus scribit, adolescentulos quosdam dicit in deliciis habuisse, et epigrammata quaedam lasciviora adiungit, facile intellegi potest minime eum ex sua sententia ista scripsisse, sed ad comicos quosdam et Aristipsum referri. Nam, quod ad ipsius Diogenis opinionem pertinet, non modo hoc vitium alienum a Platonis moribus arbitratur, verum etiam moleste admodum fert calumniam haec in tantum virum et plane, quid ipse sentiat, exprimit. Quippe postquam de ortu, educatione, eruditione, virtute, opinionibus Platonis honeste honorificeque locutus est et, quaenam de eo 85 viro apud omnes opinio fuerit, declaravit, utque ingredientem Olympia Graeci omnes spectare consueverint et Mithridates Persa statuam eius in Academia collocarit, haec affert. »Sed quamquam ita virtute Plato claruerit,

² βούλοιτ' Ο Β βούλοιτο Burnet | 26/492,25 ετ δ' ὁ Λαέρτου — μαρτυροῦσαν Ο ομ. Β² in marg. V M Z in t. xlii. | 81 ολόμενον Β¹ M ολόμενος V | 85 ἀνιόντας Β² V ἀνιόντος M | 42 πόσου Β²?, V πόσα M

³ Plat. Legg. VIII. 841 d, e | 11 Plat. Legg. IX. 874 c. | 28 cf. Thoni. Aq. Summa theol. II. 2. quaest. 152. art. 2. | 27 cf. Diog. Laert. (ed. Cobet) III. 21—23. | 87 Diog. Laert. III. 22.

ἀναγνώτω. εύρήσει γάρ αὐτόν, ἵν' ἐν βραχεῖ τὸ πᾶν εἴπω, χρημάτων τε καὶ γαστρὸς καὶ παντοίων ἡδονῶν ἥττονα καὶ τῶν ἐν δυναστείαις εὔφυέστατον κόλακα καὶ Διονυσίου τοῦ Συρακουσίων τυράννου ἀνδράποδον αἴσγιστον καὶ πρὸς τούτοις ἔχθρὸν ἀσπονδὸν Πλάτωνος, ἔχθρὸν Ξενοφῶντος, πάντιν ἀπλῶς τῶν καλῶν τε καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν κατήγορον. ὁ φαύλων ἔργον δὲ ἀνθρώπων ἐστίν, οἱ τὰ ἴδια αἴσχη καὶ τὴν διαστροφὴν τῶν ἡθῶν η̄ ἐπικαλύπτειν η̄ παραμυθεῖσθαι βουλόμενοι ἀκόλαστον γλῶτταν κατὰ τῶν ἀναιτίων κινοῦσι, κοινωνούς ἔχειν καὶ δόλων τῆς ἴδιας κακίας καὶ μοχύηρίας ἐπιδεῖξαι βουλόμενοι. πῶς οὖν δὲν τις τὸν νοῦν ὑγιαίνων τοιοῦτον αὐτὸν ὅντα δίξιν κατὰ τοιούτου ἀνδρὸς παραδέξαιτο μάρτυρα; τίς οὐκ ἀν αὐτὸν 10 ἐς κόρακας ἀποπέμψαι, οὐ κατὰ Πλάτωνος ἐγκλήματα πλάττει, αὐτοῦ δικαίως τῷ ὅντι καταψηφισμένος; ή γε μὴν Διογένης οἶναν περὶ Πλάτωνος ἔγει δόξαν, δι' ὅλου τε τοῦ Βιβλίου, οὐ καὶ περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς χρηστότητος τῶν ἡθῶν καὶ τρόπων αὐτοῦ καὶ σοφίας καὶ κοσμιότητος τῆς περὶ πάντας συνεγράψατο, διαρρήθη δηλοῦται οἵτινες ἐπιγράμματι πεποίηκεν εἰς αὐτὸν, τοιοῦτος διασηγόρητος οὐδὲν μεστοῖς. ὃν ἐν καὶ τοῦτο ἐστι τὸ ἐλεγεῖν.

Ἄφοις ἔφυσε βροτοῖς, 'Λασκαληπιὸν ἡδὲ Πλάτωνα,

οὐ μὴν ἄλλας καὶ τὸν Σπευσίππου, τοῦ ἀδελφιδοῦ Πλάτωνος, βίου συγγράφων·

νέμεινε, φησίν, ἐπὶ τῶν αὐτῶν Πλάτωνι δογμάτων. οὐ μὴν τὸ ἥθος διέ- 20
μενε τοιοῦτος. καὶ γάρ ὁργίλος καὶ ἡδονῶν ἥττων ἦν. « εἰ οὖν ἐναντίως
η̄ ὡς οὐ Πλάτων ἡδονῶν ἥττων γέγονε Σπεύσιππος, δῆλον ὡς καὶ οὐτὸς

V190 Διογένην αὐτὸν κρείττων ἡδονῶν γέγονε Πλάτων καὶ σωφρόνως ἐβίωσεν,
οὐ καὶ δόλοι πολλοί, η̄ προειθέμεθα, τῶν ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ἀρετῇ θαυμαστένων αὐτῷ μαρτυροῦσιν. ὀλλὰ ταῦτα μὲν διὸ πλειόνων εἰρημένα ἀναγκαῖως 25
τε διμως διά τε τὴν τοῦ κατηγόρου μανίαν καὶ τὴν τῶν ἀκούοντων, μάλιστα
Λατίνων δίγνοιαν τῶν περὶ τούτων Πλάτωνι εἰρημένων εἰρηται καὶ ίκανος,
ώς οἴμαι, πρὸς λύσιν τῆς ἐκείνου βαττολογίας καὶ βαναυσίας ἔγει. τίς γάρ
μετὰ τοσούτους καὶ τοιούτους τῆς Πλάτωνος ὄγνειας καὶ σωφροπύνης
μάρτυρας, τίς μετὰ πάντας "Εὐληγνας αὐτὸν σεβομένους ὡς θεῖον, τίς μετὰ 30
τοὺς ιεροὺς ἡμῶν διδασκάλους" Εὐληγνας καὶ Λατίνους, τίς μετὰ Ιερώνυμον,
Λύγουστῖνον, Θωμᾶν, τῆς ιερᾶς ἡμῶν φιλοσοφίας καθηγεμένας τοιαῦτα
Πλάτωνι μαρτυροῦντας, τῷ καθιόρματι τούτῳ καὶ βασικάνῳ καὶ μόνῳ καὶ
τῆς φύσεως ὅλως ἔχθρῷ τὰς ἀκοὰς ἀν ὑφέξοι ποτέ; δι' οὐ τούτοις μὲν τέλος
ἐπιθετέον.

86

Κεφ. γ' Ιερὶ κοινωγονίας.

3,1 'Ιτέον δὲ πρὸς τὰ ὄλλα αὐτοῦ ἐγκλήματα. τῶν γάρ περὶ αἰσχροῖς
ἔρωτος καὶ ἀκολασίας αὐτοῦ ἐγκλημάτων πολλοῖς καὶ οὐλοῖς λόγοις καὶ
μαρτυρίαις τοῦτο μὲν τὸν ιερὸν διδασκάλων τῆς ἐκκλησίας, τοῦτο δὲ ὄλλοι
ἐπὶ σοφίᾳ διαβεβισμένων ἀνδρῶν καὶ ἔτι τοῖς αὐτοῖς Πλάτωνος ἐληγεγ-
μένοις μηδὲν ἔλως κατὰ Πλάτωνος δύνασται, ὀλλὰ πάντας πυκνωφαντίους εἶναι